

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR**

Jilská 1, Praha 1

Tel./fax: 286 840 129

E-mail: nadezda.horakova@soc.cas.cz

Spokojenost s prací a hodnocení pracovních vztahů

Technické parametry

Výzkum:

Naše společnost 2004, v04-11

Otázky:

eu.104, eu.105, eu.106

Termín terénního šetření:

8. – 15. listopadu 2004

Počet respondentů:

1027

Reprezentativita:

obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let

Výběr respondentů:

kvótní výběr

Zveřejněno dne:

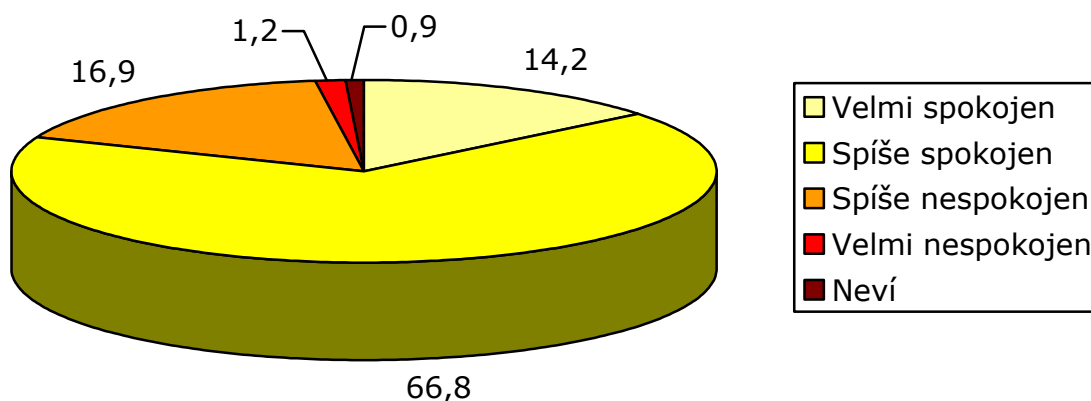
13. prosince 2004

Zpracovala:

Naděžda Horáková

V listopadu 2004 se Centrum pro výzkum veřejného mínění ve svém šetření realizovaném v rámci projektu Naše společnost 2004 mimo jiné věnovalo problematice pracovní spokojenosti a pracovních vztahů. Na úvod byla všem ekonomicky aktivním respondentům (n = 572) položena otázka: „Zajímalo by nás, nakolik jste spokojen se svým zaměstnáním?“ (viz graf 1).

Graf 1: Celková spokojenost se zaměstnáním (v %)

Naprostá většina českých pracujících je ve svém zaměstnání spokojena, tuto odpověď zvolilo dokonce 81 % všech ekonomicky aktivních dotázaných. Naopak nespokojenost se svou prací vyjádřila pouze pětina pracujících.

Spokojenost se svým zaměstnáním vyjadřovali častěji lidé s dobrou životní úrovní, dotázaní s vysokoškolským vzděláním (s prací je spokojeno dokonce 93 % z nich) a osoby samostatně výdělečně činné.

Naopak lidé se špatnou životní úrovní, základním vzděláním a pracující v dělnických profesích (jedná se především o nekvalifikované dělníky) jsou se svou prací relativně častěji nespokojeni.

Dále nás zajímalo, jak respondenti hodnotí jednotlivé aspekty své práce.¹

Tabulka 1: Spokojenost s jednotlivými aspekty práce (v %)

	Velmi spokojen	Spíše spokojen	Spíše nespokojen	Velmi nespokojen	+/-
s využitím vašich odborných schopností	19	59	16	2	78/18
s pracovní dobou (časovým rozvrhem práce)	20	51	22	6	71/28
se zajímavostí práce	24	54	18	4	78/22
se vztahy mezi lidmi na pracovišti	15	55	19	5	70/24
s délkou pracovní doby	14	49	29	5	63/34
s organizací práce na svém pracovišti	14	51	25	7	65/32
se svým nadřízeným	13	50	17	6	63/23
s vybavením pracoviště	13	52	27	5	65/32
s namáhavostí práce	9	64	21	4	73/25
s péčí o zaměstnance	8	46	28	7	54/35
s jistotou pracovního místa	7	39	30	11	46/41
s platem	6	35	40	18	41/58
s možností zvýšení platu	4	21	41	20	25/61
s možností postupu v práci	3	26	32	14	29/46

Poznámka: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“ a „netýká se“.

Více jak tři čtvrtiny respondentů jsou v zaměstnání spokojeny s využitím svých odborných schopností a se zajímavostí své práce. S namáhavostí své práce, s pracovní dobou, se vztahy mezi lidmi na pracovišti je pak spokojeno přibližně 7 z deseti oslovených. Necelé dvě třetiny ekonomicky aktivních občanů hodnotí pozitivně organizaci práce na svém pracovišti, vybavení svého pracoviště, délku své pracovní doby a svého nadřízeného. Spokojenost nad nespokojeností převažuje také v případě péče podniku o své zaměstnance a jistoty pracovního místa. Naopak u možnosti postupu v práci, u platu a u možnosti zvýšení platu převážila nespokojenost nad spokojeností.

Listopadové šetření CVVM rovněž zjišťovalo, jak lidé hodnotí mezilidské vztahy na svém pracovišti.²

Tabulka 2: Vztahy na pracovišti (v %)

	04/04	11/04
Převažuje přátelská až důvěrná atmosféra	21	23
Charakteristická je dobrá spolupráce bez zvláštní osobní blízkosti	53	52
Panují zde chladné vztahy	19	13
Atmosféra je plná napětí a konfliktů	6	5

Poznámka: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“ a „netýká se“.

Výsledky ukazují, že z pohledu zaměstnanců na pracovištích spíše převládají dobré vztahy. Respondenti přitom nejčastěji situaci na svém pracovišti charakterizovali jako dobrou spolupráci bez osobní blízkosti (52 %), více než pětina dotázaných (23 %) pak dokonce uvedla, že na jejich pracovišti převažuje přátelská až důvěrná atmosféra. Necelá pětina ekonomicky aktivních

¹ Otázka: „A jak jste spokojen s následujícími jednotlivými aspekty práce?“ (viz tabulku 1)

² Otázka: „Jak byste charakterizoval vztahy na Vašem pracovišti?“ (viz tabulku 2)

respondentů ovšem vnímá vztahy na svém pracovišti spíše v nepříznivém světle, když 13 % je popsalo jako chladné a 5 % dokonce jako napjaté a konfliktní.

Podrobnější analýza ukázala, že spokojenost s prací a hodnocení vztahů na pracovišti spolu velmi silně souvisejí. Mezi těmi, kdo jsou se svým současným zaměstnáním „velmi spokojeni“, téměř polovina (48 %) vnímá vztahy na pracovišti jako přátelské až důvěrné a dalších 50 % je charakterizuje alespoň jako dobrou spolupráci bez osobní blízkosti. V hodnocení těch, kdo jsou se svou stávající prací nespokojeni, se naopak častěji objevuje charakteristika pracovních vztahů jako chladných nebo dokonce napjatých a konfliktních.